

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa

Rok szkolny 2023/2024

I PÓŁROCZE

Lp.	Dział, temat	Wymagania na poszczególne oceny				
		Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	I. Bezpieczeństwo państwa					
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	–definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces –wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	- wymienia rodzaje bezpieczeństwa	- wymienia rodzaje, dziedziny bezpieczeństwa państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	-opisuje geopolityczne położenie Polski -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	-opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski -potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	-wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski -potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych

						do których należy Polski
	II. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń					
3.	Źródła zagrożeń	-wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń -wymienia numery alarmowe w Polsce, przypisuje je odpowiednim służbom	-omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	-wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce -dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	-poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	
4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	-rozdziela sygnały alarmowe -omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	-wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych -wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	-wymienia sposoby przeciwdziałania panice	-opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	-charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5-6.	Ewakuacja. Pożar w SP 14. Ewakuacja.	-wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie – rozpoznaje znaki	-opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku	-uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania	– opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	

		ewakuacyjne i informacyjne	zna szkolną instrukcję ewakuacji	się poleceniom służb ratowniczych	– rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	
7.	Zagrożenia pożarowe	-rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- wymienia główne przyczyny pożarów opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku – wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	
8.	Zagrożenia powodziowe	-wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	-wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej -wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi -wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej –uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi	-opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych -omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy	

				-wie co należy zrobić w czasie ewakuacji		
9.	Ekstremalne warunki pogodowe	-wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	-opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	-potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu ekstremalnie niskich temperatur upałów, wicher gwałtownych burz	
10.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	--opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia -wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce	-opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR -omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) - wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	-zna system segregacji rannych TRIAGE
11.	Zagrożenia terrorystyczne	-definiuje pojęcie terroryzm	- opisuje zasady zachowania	-opisuje zasady zachowania się na	- omawia genezę i formy	

		-rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	się na wypadek: strzelaniny znalezienia się w sytuacji zakładniczej – zna główne przyczyny terroryzmu	wypadek: ataku bombowego ataku gazowego otrzymania podejrzanego przesyłki – wymienia najczęstsze akty terroru	współczesnych aktów terroru	
	III. Podstawy pierwszej pomocy					
12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	-wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” -określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	-wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” -wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	-opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia -zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych	
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	-demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych	-poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową -wskazuje sposób	-podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy -opisuje wybrane	– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo:	

		zna numery alarmowe	zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym	sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	świadka, ratownika, poszkodowanych, i pozostałych osób	
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	-wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” -ocenia stan świadomości poszkodowanego -umiejętnie stosuje folię NRC	-ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku -udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa) -sprawdza, czy poszkodowany oddycha -wymienia objawy utraty przytomności -wymienia ogniwa łańcucha przeżycia	-ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC -układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej -wymienia główne przyczyny omdlenia -opisuje ogniwa łańcucha przeżycia	-wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej -potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE -zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną -wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB -udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia -charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie	
15 - 16.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim	- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci wymienia objawy NZK	-definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa - przedstawia zalety	opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej opisuje działanie i obsługę	

		poziomie skuteczności -stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	-zna przyczyny NZK	zastosowania AED w akcji ratowniczej	automatycznego defibrylatora zewnętrznego potrafi wykorzystać AED w praktyce wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	
17.	Apteczka pierwszej pomocy	– omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	- wlicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej turystycznej domowej	-proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	
18.	Tamowanie krwotoków	-stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran -bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je -wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające -wie kiedy może zastosować opaskę uciskową -potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	-wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) -demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa -potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie -potrafi założyć opaskę uciskową	
19.	Złamania	- zakłada temblak	– omawia zasady	– wyjaśnia pojęcia:	– potrafi udzielić	

	i zwichnięcia	podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa -wie jakie są typowe objawy złamania zna objawy zwichnięć i skręceń	złamanie, zwichnięcie, skręcenie -opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa -wie jakie są rodzaje złamań	pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń - – potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń	
20-21.	Oparzenia i odmrożenia	– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni	- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie -omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń	-proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci -wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu -zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować	

II PÓŁROCZE

Lp.	Dzień, temat	Wymagania na poszczególne oceny				
		Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
22-28.	III. Podstawy pierwszej pomocy Inne groźne przypadki: <ul style="list-style-type: none"> • Zażławienie • Zawał serca • Udar mózgu • Napad padaczkowy • Obce ciało w oku • Zatrucia • Pomoc tonącym • Porażenie prądem • Ukąszenie i użądlenie 	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • żąławienia zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	-wie jakie są przyczyny: <ul style="list-style-type: none"> • żąławienia zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	-omawia objawy w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • żąławienia zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	-omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • żąławienia • -omawia schemat postępowania w przypadku żąławienia • -wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku żąławienia • -wymienia przykłady działań zapobiegających żąławieniu u małych dzieci zawału serca • udaru mózgu 	

					napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia, tonięcia porażenia prądem ukąszenia, użądlenia	
	IV. Kształtowanie postaw obronnych					
29-30.	Terenoznawstwo	-orientuje się w terenie bez mapy (charakterystycznych cech i przedmiotów terenowych)	-dokonuje prostych pomiarów bezprzyrządowych w terenie	-wyznacza kierunki stron świata: • wg ciał niebieskich • wskazań igły magnetycznej (busola/ kompas) • urządzeń GPS	-umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania -umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)	
31.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa	- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa - wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	-proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków	- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni	-opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo
32-33.	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	-zna zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką	- zna zasadę BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust) - wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka,	-rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką - identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/ rewolwer	-opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji) - opisuje zasady	

			<p>brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał transportowy lub kabura)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • długiej - karabin • śrutowej – strzelba 	<p>zgrzywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne) - prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy</p>	
--	--	--	---	--	--	--

Adam Maciaś